

Jinan dvoulaločný

objekt č. 10 | Biskupská ulice

Náš malý stromek se nachází na ulici Biskupská za hotelem Barceló Brno Palace. Vystoupáte-li ulicí Biskupská pár set metrů výše, spatříte dominantu města Brna – Petrov. Katedrála Petra a Pavla byla naposledy přestavována ve 20. století ve stylu novogotiky. Její zvony vyzvánějí v jedenáct hodin na počest úspěšné obrany města před Švédy za třicetileté války. Tato katedrála je také zobrazena na desetikoruně.

Jinan dvoulaločný je často nazýván podle svého latinského jména ginkgo biloba. Tento opadavý strom patří do čeledi jinanovitých. Za posledních 150 milionů let se prakticky nezměnil a proto je nazýván "živoucí fosilií". V druhohorách zabíral celou severní polokouli, ale do dnešní doby se dochoval pouze na malém území v jihovýchodní Číně, kde je odpradávně považován za posvátný strom. Do Evropy byl znovu dovezen v 18. století. První Jinan byl vysazen v botanické zahradě v nizozemském městě Utrecht v roce 1762.

Ginkgo dorůstá zhruba do výšky 35m. Jeho růst je poměrně pomalý – asi 30 centimetrů za rok. Nesnáší trvalý stín nebo zamokřené půdy. Je odolný proti průmyslovým exhalacím, proto je běžně používán jako okrasný strom v silně průmyslově znečištěném ovzduší. Dožívá se několika set let – nejstarší jinan na světě má 1200 let. V ČR je nejstarší strom v areálu opatství na Mendelově náměstí v Brně.

Přestože vypadá na první pohled jako listnatý strom, je řazen do třídy jehličnanů. Má klínovité ploché listy s vějířovitou žilnatinou, které mají stavbou blíže k jehličím. Proto jsou považovány za přechodný typ mezi jehličnany a listnatými stromy.

Stromy začínají plodit až ve věku 35 let. Semena tohoto dvoudomého stromu jsou umístěna uvnitř dužnatého obalu a připomínají plod třešně o průměru 2 až 3 cm. Zralá semena samičích rostlin silně zapáchají.

Ginkgo je znám především pro své farmakologické využití. Látky obsažené v jeho listech působí příznivě na cévní systém. Preventivně působí proti infarktu myokardu, nedokrvení dolních končetin či impotenci. V čínské tradiční medicíně je používán po tisíce let k léčbě astmatu, zažívacích potíží, kašle, omrzelin a senility. Pro své blahodárné účinky je označován jako „strom života“.

V Číně a Japonsku se semena používají v tradiční kuchyni. Semena se zbaví dužiny, pak se máčí ve slané vodě, praží a prodávají k přímé spotřebě nebo se přidávají do dezertů. Velmi dobré jsou pečené. Svou chutí připomínají něco mezi bramborem a jedlým kaštanem. Vařené plody se dají také použít k přípravě polévek a kaší.

A závěrem ještě jedna zajímavost: Jinan dvoulaločný se objevil v knize Jaroslava Foglara Stínadla se bouří, kde jedna ze skupin Vontů zvaná Uctívači ginkga užívá listy jinanu jako odznak příslušnosti.